

travelbook

Neapol i Kampania

Bezdroża

ERGO
HESTIA

Tekst: Krzysztof Bzowski

Redaktor prowadzący: Maciej Żemojtel

Aktualizacja: Nikolett Kula

Redakcja: Nikolett Kula

Projekt graficzny: Sabina Suchy

Skład: Katarzyna Radkowiak

Zdjęcia: shutterstock.com, stock.adobe.com

Źródło pochodzenia danych kartograficznych: OpenStreetMap.org

Okladka: materiały graficzne zostały wykorzystane za zgodą shutterstock.com

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawca dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawca nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Helion S.A.

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: bezdroza@bezdroza.pl

[www: bezdroza.pl](http://www.bezdroza.pl) (księgarnia internetowa, katalog książek)

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

bezdroza.pl/user/opinie/benet3

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie III

ISBN: 978-83-289-1805-4

Copyright © Helion S.A., 2025

Kup książkę

Poleć książkę

Oceń książkę

Księgarnia
internetowa

Lubię to!
Nasza społeczność

SPIS TREŚCI

■ ATRAKCJE KAMPANII

I NEAPOLU 6

■ INFORMACJE

KRAJOZNAWCZE 17

Refleksje nad mapą 18

Charakterystyka
geograficzna 18

Spotkania z naturą 21

Flora 21

Fauna 22

Wezuwiusz 24

Dzieje Neapolu 28

Antyczne Neapolis 28

Średniowiecze 29

Okres hiszpański 31

Rządy Burbonów 32

W zjednoczonym

Królestwie Włoch 33

Pod rządami faszystów 34

Po II wojnie światowej 35

Kultura i sztuka 36

Starożytność 36

Średniowiecze 38

Renesans i barok 40

Sztuka XIX i XX wieku 43

Smaki i smakołyki 44

■ NEAPOL 47

Pałac Królewski i okolice 53

Piazza del Plebiscito 53

Pałac Królewski 53

Kościół San Francesco

di Paola 55

Podziemia placu Plebiscytu .. 55

Piazza Trieste e Trent 56

Teatro San Carl 57

Galleria Umberto I 58

Castel Nuovo 58

Piazza del Municipio 59

Kościół Santa Maria

dell'Incoronata 60

Wzdłuż Via Toledo 61

Palazzo Zevallos Stigliano 62

Cavaliere di Toledo 64

Via Pignasecca 64

Chiesa di San Nicola

alla Carità 64

Piazza Sette Settembre 65

Kościół Sant'Anna

dei Lombardi 65

Piazza Monteoliveto 67

Wzdłuż Spaccanapoli 68

Piazza del Gesù Nuovo 68

Kościół Gesù Nuovo 68

Kościół i klasztor św. Klary 70

Pałace w okolicy Piazza

del Gesù Nuovo 71

Piazza San Domenico

Maggiore 72

Palazzo di Sangro 74

San Severino e Sossio 75

Muzeum Paleontologii 76

Katedra 76

Complesso Monumentale

dei Girolamini 79

Muzeum Diecezjalne

Neapolu 79

Muzeum Sztuki Współczesnej

Donna Regina 80

Wzdłuż Via dei Tribunali 81

Pio Monte della

Misericordia 81

Guglia di San Gennaro 81

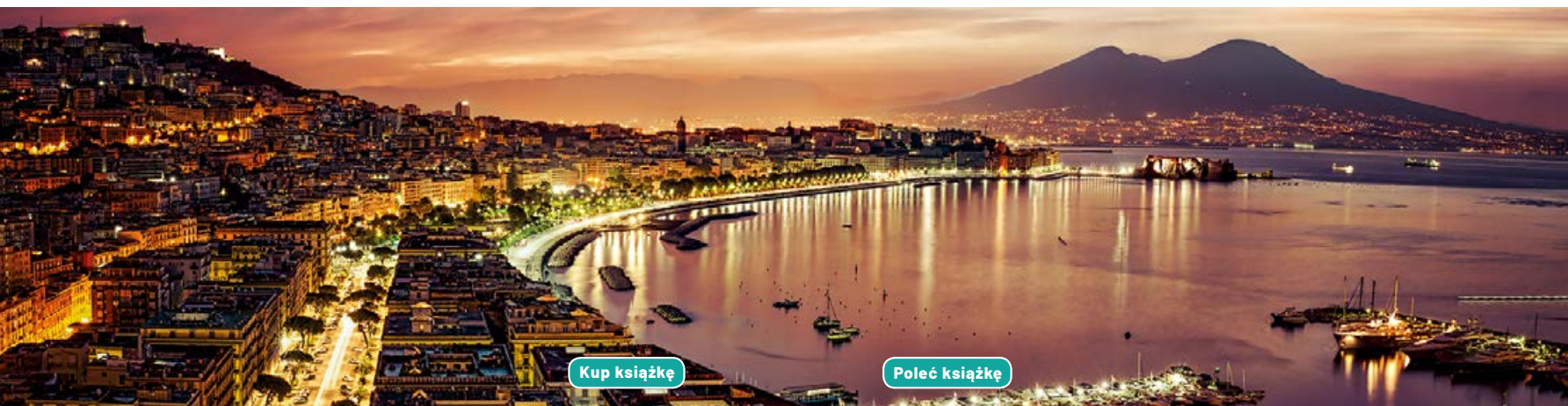
Bazylika San Lorenzo

Maggiore 82

Kościół San Paolo

Maggiore 83

Neapol Podziemny.....	84	Via Chiaia.....	100	Minori i Maiori	121	Wzdłuż wybrzeża Cilento – z Velii do Marina di Camerota	151
Via San Gregorio Armeno ...	84	Park Villa Comunale	100	Droga z Amalfi do Positano..	122	Wzdłuż Doliny Diano i Monti Alburni	152
Kościół San Gregorio Armeno .	85	Mergellina.....	101	Positano.....	123	Parco Nazionale del Cilento, Vallo di Diano e Alburni.....	154
Szopki neapolitańskie	86	Via Posillipo	101	Benewent.....	125	Pola Flegrejskie.....	156
Kościółek Santa Maria delle Anime	88	Parco Virgiliano	102	Piazza Castello	125	Pozzuoli.....	157
Campanile di Santa Maria Maggiore.....	88	Na wzgórzu Vomero.....	103	Piazza IV Novembre.....	127	Lago Averno i Monte Nuovo.....	161
Uliczka i brama Port'Alba	89	Parco Floridiano	103	Piazza Santa Sofia.....	127	Baia.....	162
Wokół centrum		Castel Sant'Elmo	104	Wokół Corso Garibaldi	128	Cumae.....	165
historycznego	90	Certosa di San Martino	104	Piazza Orsini.....	129	Pompeje	167
Piazza Dante	90	Capodimonte	107	Teatro Romano	130	Okolice forum	167
Narodowe Muzeum Archeologiczne	90	Palazzo Reale di Capodimonte	107	Sant'Agata de' Goti.....	131	Wzdłuż Via dell'Abbondanza do amfiteatru	170
Wzdłuż Piazza Cavour i Via Foria.....	92	Parco di Capodimonte.....	108	Spacer po starym mieście ...	131	Z Forum do Domu Misteriów..	174
Muzeum Paleobotaniki i Etnobotaniki	93	Basilica di Capodimonte i kata- kumby św. Januarego.....	109	Caserta	133	Okolice Pompei.....	176
Kościół San Giovanni a Carbonara.....	94	Katakumby św. Gaudiozusa ..	110	Pałac Reggia di Caserta	133	Wybuch wulkanu	179
Castel Capuano i Porta Capuana.....	96	Katakumby św. Sewerego	111	Park pałacowy	136	Sorrento	180
Mercato di Porta Nolana	96	Cimitero delle Fontanelle	111	Belweder św. Lucjusza i Acquedotto Carolino	137	Spacer po mieście	180
Kościół Santa Maria del Carmine.....	97	■ KAMPANIA	113	Casertavecchia	139		
Wzdłuż wybrzeża		Amalfi.....	114	Katedra San Michele.....	139		
do Mergelliny	98	Katedra św. Andrzeja.....	114	Kapua	140		
Z Piazza del Plebiscito ku morzu	98	Arsenał Republiki Amalfitańskiej.....	116	Herkulanum	141		
Castel dell'Ovo	99	Dalej od morza.....	116	Wykopaliska w Herkulanum	141		
		Wybrzeże		Paestum i wybrzeże Cilento...	146	■ INFORMACJE	
		Amalfitańskie	118	Paestum	146	PRAKTYCZNE	183
		Atrani	118	Agropoli	149	Przed wyjazdem	184
		Ravello.....	119	Wzdłuż wybrzeża Cilento – z Agropoli do Velii	150	Dojazd	186
				Velia.....	151	Na miejscu	187
						Informator A–Z	189

Kup książkę

Poleć książkę

Stolica regionu Kampania to miasto liczące niecały milion mieszkańców, jednak z przyległymi miejscowościami, ściśle z nim zespolonymi, Neapol tworzy ogromną sześcioletnią aglomerację. To wielka metropolia południowych Włoch, jeden z najważniejszych ośrodków kulturalnych, gospodarczych i administracyjnych w kraju. Przede wszystkim jednak to miasto, które nie pozostawia odwiedzających obojętnymi. Da się Neapol kochać, można go nienawidzić – ale nie ma chyba nikogo, kto po wizycie tutaj tylko wzruszyłby ramionami. Bo miasto nad Zatoką Neapolitańską od wieków fascynuje i wzbudza skrajne emocje. Z jednej strony to wyrafinowane dzieła sztuki, skryte w muzeach, kościołach i pałacach – nieprzypadkowo cała stara część miasta znalazła się na liście światowego dziedzictwa kulturalnego

i przyrodniczego UNESCO – z drugiej zaś głośne, ruchliwe, pełne życia ulice. Jak pięknie ujął to Paweł Muratow w swoich szkicach *Obrazy Włoch*: „W Neapolu (...) muzeum i kościół, tchnące chłodem, ciszą i beznamietną atmosferą medytacji, wydają się jakimiś wyspami zagubionymi wśród żywiołów ulicy. Ten, kto je zwiedzi, nie zwiedzi Neapolu i nie dowie się, czym jest życie w tym mieście. (...) Dla podróżnego, który chętnie mieszka się z tłumem, życie w Neapolu jest niezwykle zajmujące. Można by powiedzieć, że kto nie był w Neapolu, ten nie wie, czym jest życie ulicy”.

Dlatego właśnie warto zostać w tym niezwykłym mieście na kilka dni dłużej, nie tylko by je zwiedzać, ale chłonąć wszystkimi zmysłami: smakować tutejsze potrawy, spacerować pośród uliczek i zaułków, odwiedzać targowiska...

Pałac Królewski i okolice

Zwiedzanie Neapolu proponujemy rozpocząć od okolic najważniejszych gmachów historycznej części miasta oraz najbardziej eleganckich placów skupionych wokół dawnego Pałacu Królewskiego. Udajemy się na plac Plebiscytu.

PIAZZA DEL PLEBISCITO

Na wzgórzu ponad Zatoką Neapolitańską i portem wznoszą się potężne gmachy rezydencji królewskich, należące do dzielnicy San Ferdinando. Tu od wieków znajdowało się centrum polityczne i administracyjne Neapolu. W sercu dzielnicy rozciąga się elegancki plac – Piazza del Plebiscito. Pośrodku rozległej pustej przestrzeni, jeszcze do końca XVIII w. zajmowanej przez chaotyczną, skromną zabudowę mieszkaniową, wspaniale prezentują się **dwa konne posągi królów z dynastii Burbonów: Ferdynanda I** (panował w latach 1759–1825 z przerwą w okresie wojen napoleońskich), dłuta sławnego rzeźbiarza klasycyzmu Antonia Canovy, oraz ojca Ferdynanda – **Karola III**,

panującego w królestwie Neapolu w latach 1735–59 jako Karol VII.

Nim skierujemy się do wnętrza Pałacu Królewskiego, możemy obejrzeć pozostałe budowle przy placu. Od strony północnej stoi **gmach Prefektury**, niegdyś znany jako Palazzo della Foresteria, w obecnej formie wzniesiony w 1815 r. jako pałac dla specjalnych gości rodziny królewskiej. Naprzeciwko niego widać niemal identyczny budynek **Palazzo Salerno**, powstały dla najmłodszego syna króla Ferdynanda I, Leopolda Burbona, tytulanego księciem Salerno.

PAŁAC KRÓLEWSKI

Wschodnią pierzeję placu stanowi długa, pompacyjna fasada Pałacu Królewskiego (Palazzo Reale). Zaczątkiem ogromnej rezydencji był pałac zbudowany po 1559 r. dla Ferdynanda Ruiza del Castro, hiszpańskiego wicekróla Neapolu, władającego tu w imieniu króla Hiszpanii Filipa III Habsburga. Plany architektoniczne sporządził znany architekt działający na

■ Piazza del Plebiscito

Kup książkę

Poleć książkę

■ Pałac Królewski

dworze papieskim – Domenico Fontana i to jego autorstwa jest główna fasada pałacu od strony placu. Najbardziej charakterystycznymi jej elementami są ustawione w niszach parteru posągi ośmiu królów Neapolu z kilku dynastii, poczynając od normańskiego władcy Neapolu i króla Sycylii – Rogera II (pierwszy z lewej). Kolejne nisze zajmują przedstawienia cesarza Fryderyka II Hohenstaufa (władającego Neapolem jako król Fryderyk I), Karola I Andegawerskiego, Alfonsa V Aragońskiego (w Neapolu władał jako Alfons I), cesarza Karola V Habsburga (zgodnie z numeracją królów Neapolu – Karola IV), Karola III Hiszpańskiego (króla Neapolu jako Karol VII od 1735 r.), Joachima Murata i wreszcie Wiktora Emanuela II, króla zjednoczonych Włoch w latach 1861–78. Posągi ustawiono w końcu XIX w. Kolejne rozbudowy prowadzone od połowy XVIII w. do początków XIX w. nie zmieniły wyglądu tej części gmachu, choć powiększyły całą rezydencję niemal dwukrotnie.

Wnętrza są częściowo udostępnione dla zwiedzających – na pierwszym piętrze pałacu, na który z dziedzińca wiodą paradne schody, można zwiedzać **Appartamento Storico**, trzydzieści sal dawnej rezydencji wicekrólów hiszpańskich oraz monarchów z dynastii Burbonów. Urządzone z wielkim przepychem komnaty mają wielobarwne posadzki, olśniewające dekoracje malarzkie i stiukowe. Ustawiono w nich liczne meble oraz powieszono cenne obrazy i tapiserie. Są też piękne bibeloty, porcelanowe rzeźby oraz wiele innych dzieł sztuki i rzemiosła artystycznego. Zwiedzając kolejne pomieszczenia, można prześledzić, jak zmieniały się style w sztuce od końca XVI w. do początku XVIII w.: od renesansu poprzez barok i rokoko po klasycyzm. Kolekcja malarstwa obejmuje dzieła wielu artystów miejscowych, ale też hiszpańskich, flamandzkich, holenderskich i francuskich. Do najważniejszych pomieszczeń należą Sala Ambasadorów z malowidłami Francisca da Mury z 1738 r., Sala Tronowa, w której eksponowany jest m.in. obraz Tycjana,

Kaplica Królewska oraz Teatr Dworski (Teatrino di Corte). Ten ostatni urządzony został w 1768 r. specjalnie na zaślubiny króla Ferdynanda IV (po 1816 r. znany jako Ferdynand I) z Marią Karoliną Austriacką, córką cesarzowej Marii Teresy – panna młoda była wielką miłośniczką teatru.

Prócz apartamentów królewskich w pałacu mieszczą się także inne instytucje, m.in. **Biblioteka Narodowa** (Biblioteca Nazionale), znana z imponującej kolekcji papirusów odnalezionych w ruinach Herulanum oraz całego szeregu innych cennych zbiorów sięgających starożytności.

i Appartamento Storico
<https://palazzorealedinapoli.org>

■ KOŚCIÓŁ SAN FRANCESCO DI PAOLA

Naprzeciw głównej fasady pałacu plac Plebiscytu zamykają dwie ćwierćkolisty galerie kolumnowe, rozchodzące się od potężnego portyku kościoła San Francesco di Paola. Ta klasycystyczna świątynia, wzniesiona w latach 1817–46, została ufundowana przez króla Ferdynanda I jako wotum za odzyskanie królestwa po

okresie napoleońskim. To rządzący wówczas Neapolem marszałek Francji Joachim Murat nakazał przebudowę placu poprzez dodanie wspomnianych kolumnad. Ustawiony pomiędzy nimi kościół jest niemal wierną, choć nieco pomniejszoną, kopią starożytnego rzymskiego Panteonu, jednak z dodanymi dwiema bocznymi kaplicami, podobnie jak centralna nawa również nakrytymi kopułami.

■ PODZIEMIA PLACU PLEBISCYTU

Tajemniczą i oryginalną atrakcją są znajdujące się pod placem i sąsiednimi kwartałami podziemne przejścia i sale. Wejście do nich znajduje się w wąskim zautku Vico del Grottone (pod nr 4, przecznica od Via Gennaro Serra). Ich główną częścią jest **Galleria Borbonica**, nigdy nie ukończony tunel, który zaczęto budować w 1853 r. na życzenie króla Ferdynanda II, obawiającego się nagłych zamieszek i rewolucji. Tunel miał umożliwić szybką ewakuację z pałacu do wojskowych koszar przy Via del Pace oraz do portu. Podczas budowy wykorzystano częściowo

■ Wnętrze kościoła San Francesco di Paola

starsze podziemia, m.in. tunele dawnych akweduktów oraz wielkie cysterny na wodę jeszcze z XVI w. Można się tu poczuć jakby w alternatywnym świecie, w którym wciąż trwa XIX wiek – sporo tu porzuconych w tamtych czasach niepotrzebnych rekwizytów, a wciąż ich przybywa, ponieważ każdego roku są odgruzowywane i otwierane dla zwiedzających kolejne fragmenty podziemi.

i **Galleria Borbonica**
<https://www.galleriaborbonica.com>

■ PIAZZA TRIESTE E TRENTO

Z Piazza del Plebiscito sąsiaduje kolejny plac – mniejszy, lecz bardziej ruchliwy. Jest to Piazza Trieste e Trento z fontanną pośrodku. Można tu łatwo dotrzeć komunikacją miejską z okolic głównego dworca przy pl. Garibaldi, tutaj też zawsze tłoczą się turyści, zamierzający udać się albo w stronę placu Plebiscytu i Pałacu Królewskiego, albo na popularne piesze deptaki: biegnącą na północ Via Toledo lub wiodącą na zachód Via Chiaja.

■ **Piazza Trieste e Trento**

Kup książkę

Na rogu Piazza del Trieste e Trento i Via Chiaja, na parterze gmachu Prefektury, działa sławna i droga kawiarnia **Caffé Gambrinus**. Otwarta w 1860 r., dwadzieścia lat później zyskała wystrój w stylu art nouveau, który zachował się praktycznie bez zmian do dziś. Przez długi czas od przełomu XIX i XX w. po lata międzywojenne była ulubionym miejscem spotkań artystów i polityków, zarówno włoskich (np. poety Gabriela D'Annunzio czy filozofa Benedetto Croce), jak i przyjezdnych (m.in. Oscara Wilde'a i Ernesta Hemingwaya).

Przy placu, na rogu z Via San Carlo, stoi niewielki **kościół San Ferdinando** z XVII w. Jest on dziełem architekta doby baroku Giovanniego Giacomina di Conforto, przebudowanym później przez Cosima Fanzagą. Świątynia, choć niewielka, ma bardzo bogato dekorowane wnętrza. Zwracają uwagę nie tylko marmurowe ołtarze, ale i freski Paola de Matteis ze scenami z życia św. Franciszka Ksawerego, który pierwotnie był patronem kościoła.

■ TEATRO SAN CARLO

Na początku wiodącej w dół w kierunku Piazza Municipio ulicy św. Karola (Via San Carlo) stoi wielki gmach Teatro San Carlo. Jest to najstarszy teatr operowy na świecie, a pierwszy sezon zainaugurowano 14 listopada 1737 r. Projekt architektoniczny budowli sporządził Giovanni Antonio Medrano, który – na życzenie fundatora, króla Karola VII – zadbał też o to, aby na widowie można było wchodzić bezpośrednio z Pałacu Królewskiego. Teatr został rozbudowany po pożarze w 1816 r. – powstała wtedy nowa główna sala z ogromną widownią o pięciu kondygnacjach łóż, mogąca pomieścić prawie 3 tys. widzów. Do dziś należy ona do największych sal teatralnych na świecie. I do dziś cieszy się też bardzo wysoką rangą.

Pełne przepychu wnętrza: główny hol, foyer, królewską lożę oraz widowie można zwiedzać podczas wycieczek z przewodnikiem. Kto chciałby się

dowiedzieć więcej o dziejach tej sławnej sceny operowej, może zwiedzić mieszczącą się w Pałacu Królewskim muzealną **ekspozycję MeMus**.

i **Teatro San Carlo**
<https://www.teatrosancarlo.it>

■ WIELKANOCNY KONCERT

W niewielkim kościele San Ferdinando przy Piazza del Trieste e Trento co roku w Wielki Piątek przed Wielkanocą odbywa się niezwykle koncert. Podczas wieczornej liturgii tego dnia jest wykonywany na żywo najstawniejszy utwór związanego ściśle z Neapolem genialnego kompozytora Giovanniego Pergolesiego – *Stabat Mater*. I choć wielu innych kompozytorów na przestrzeni kilku stuleci także komponowało własne wersje do tej części wielkopiątkowego nabożeństwa, to żadne nie zdobyło tak wielkiego uznania, jak to Pergolesiego, napisane na zamówienie neapolitańskiego bractwa religijnego.

Poleć książkę

■ Galleria Umberto I

■ GALLERIA UMBERTO I

Naprzeciwko ponurej, ciężkiej fasady teatru po drugiej stronie ulicy dumnie prezentuje się pompatyczna budowla z ogromną datą MDCCCXC, upamiętniającą ukończenie jej budowy. Pod wielkim łukiem wchodzi się do wzniesionej z rozmachem galerii handlowej – **Pasażu Humberta I** (Galleria Umberto I). To właściwie cztery pasaże, łączące się pod wielką centralną kopułą o średnicy 16 m. Wszystkie nakryte są przeszklonym dachem, zaś kolorowe posadzki ozdobiono pod główną kopułą barwnymi, mozaikowymi znakami zodiaku. Całość powstała na wzór pasażu Wiktora Emanuela II w Mediolanie. Jej budowa była jedną z całego szeregu dużych inwestycji miejskich prowadzonych w ramach Risanamento di Napoli, czyli wielkiego programu unowocześnienia i oczyszczenia Neapolu po epidemii cholery z 1884 r., realizowanego aż do I wojny światowej. W Galerii (poddanej w 2016 r. gruntownej renowacji) mieszczą się eleganckie sklepy i kawiarnie.

■ CASTEL NUOVO

Schodząc wzdłuż Via San Carlo, docieramy do szerokiej, pełnej zieleni Via Vittorio Emanuele III, ponad którą góruje ciężka sylwetka masywnej średniowiecznej fortecy. To Nowy Zamek, czyli Castel Nuovo, zwany też Maschio Angioino (zamkiem Andegawenów). Jego budowę zlecił w 2. poł. XIII w. król Karol I Andegawenowski, by zabezpieczyć swe panowanie nad miastem i portem. Przede wszystkim jednak monarcha chciał mieć nową siedzibę, gdyż do 1279 r. stolicą państwa, obejmującego południową Italię i Sycylię, było Palermo – dopiero po utracie Sycylii siedzibą królewską Andegawenów został Neapol. Od tej pory aż do końca XV w. stale mieszkali tu władcy Królestwa Neapolu. Budowla ucierpiała podczas wielu wojen i była wielokrotnie przebudowywana, a jeden z niszczycielskich ataków na fortecę miał miejsce w 1347 r., gdy Neapol najechał król Węgier, Ludwik I Wielki – ten sam, który później zasiadł na tronie polskim jako Ludwik Węgierski.

Zamek wzniesiono na planie trapezu z pięcioma cylindrycznymi basztami oraz wykutą w skale fosą. Pomiędzy dwiema z baszt z surowością ciemnych murów kontrastuje biały marmur olśniewającej bogactwem dekoracji głównej bramy, mającej formę łuku triumfalnego. Powstał on w 1443 r. i jest dziełem miejscowych artystów wczesnego renesansu: Francesca Laurany i Domenica Gagliniego. Miał upamiętnić wkroczenie do miasta i objęcie tronu neapolitańskiego przez Alfonsa V Aragońskiego, który zdobył Neapol w 1442 r., usuwając stąd króla René I Dobrego z dynastii Andegawenów. Łuk – a właściwie dwa ustawione jeden nad drugim łuki – zdobi m.in. wielka płaskorzeźba przedstawiająca triumfalny wjazd Alfonsa do miasta, a całość wieńczy alegoryczny posąg Sprawiedliwości.

Zwiedzanie wewnątrz mieszczącego się tu **Museo Civico in Castel Nuovo** obejmuje m.in. kaplicę św. Barbary (znaną też jako Capella Palatina), pamiągającą czasy Andegawenów. Wejście do niej prowadzi przez

późniejszy, renesansowy portal, powyżej surowy mur fasady przebitý jest koronkową gotycką rozetą. Pięknie zachowane gotyckie sklepienie na planie ośmioboku przykuwa uwagę w Sali Barónów (Sala di Baroni). Nazwa komnaty podobno odwołuje się do wydarzeń z początku panowania Ferdynanda Aragońskiego, gdy miejscowi baronowie zawiązali przeciw niemu spisek: monarcha zaprosił ich wówczas do zamku i w tej właśnie sali nakazał ich zgładzić. W zamku prócz pięknych wnętrz można podziwiać również bogate zbiory sztuki, głównie malarstwa, obejmujące dzieła mistrzów neapolitańskich od XV do początku XX w.

■ PIAZZA DEL MUNICIPIO

Poniżej wzgórza, na którym stoi zamek, rozciąga się duży plac – Piazza del Municipio. Jego część jest niedostępna, ponieważ przy okazji budowy nowej stacji na linii metra nr 1 odkryto rozległe pozostałości starożytnego portu, który funkcjonował od

■ Castel Nuovo

Paestum i wybrzeże Cilento

Południowe krańce regionu Kampanii, obejmujące górską krainę między zatoką Salerno a zatoką Policastro, to tereny – poza zaledwie kilkoma miejscami – na które masowy ruch turystyczny praktycznie nie dotarł. Znajdziemy tu nie tylko dzikie góry, pośród których ukryty się małe, często opuszczone, kamienne wioski, i bujną przyrodę. Są tu także nadmorskie miasteczka z pięknymi plażami oraz antyczne ruiny – na czele z monumentalnymi świątyniami greckiego miasta Posejdonia, przemianowanego przez Rzymian na Paestum. Dużą część obszaru obejmuje drugi co do wielkości park narodowy we Włoszech – **Parco Nazionale del Cilento, Vallo di Diano e Alburni** (zob. s. 154). W 1998 r. został on, wraz z **klasztorem Kartuzów w Paduli** oraz **ruinami starożytnymi Paestum i Velii**, wpisany na listę UNESCO.

■ Świątynia Ateny

Kup książkę

■ PAESTUM

Na skraju równin nadmorskich, blisko ujścia do morza rzeki Sele i niedaleko od bagnistych łąk i pastwisk w jej dolinie – niegdyś słynących przede wszystkim jako wylegarnia roznoszących malarię komarów, a dziś z produkowanego tu z mleka bawolic sera mozzarella – można odnaleźć majestatyczne ruiny starożytnych świątyń. Leżą one przy starej szosie z Battipaglia do nadmorskiego miasteczka Capaccio, do której równolegle biegną linia kolejowa i nowa szosa S18. Tu niegdyś znajdowała się Posejdonia – jedno z najważniejszych miast tzw. Wielkiej Grecji, czyli południowej części Półwyspu Apenińskiego i większości Sycylii, skolonizowanych przez Greków w ciągu VII i VI w. p.n.e. Posejdonię założyli w VII w. p.n.e. przybysze greccy z Sybaris, a także z kolonii utworzonej przez Achajów nad Zatoką Tarencką

■ Świątynia Hery

stulecie wcześniej. Nowe miasto założono, by konkurowało z Cumae (w pobliżu Neapolu, zob. s. 165) w handlu z Etruskami. Przejęte w V w. p.n.e. przez plemię italskich Lukanów, znalazło się ostatecznie w 273 r. p.n.e. pod władzą republiki rzymskiej. Rzymianie przemianowali je na Paestum. Kres miastu położyły najazdy barbarzyńców w V i VI w. n.e., a ostatnich mieszkańców wygnały epidemia malarii i napady Saracenów. Ruiny porośla roślinność, a czasowo załaziło je morze. Początki zainteresowania pozostałościami Posejdonii sięgają połowy XVIII w. i budowy drogi wzdłuż wybrzeża za panowania króla Karola III Burbona, wtedy też rozpoczęły się powolne wykopaliska. Zaczęli tu docierać coraz liczniej zamożni przedstawiciele arystokracji i intelektualiści z całej Europy, a starożytna architektura świątyń Paestum stała się inspiracją dla stworzenia nowego stylu architektonicznego, który stał się modny w 2. poł. XVIII stulecia – był nim neoklasycyzm.

Poleć książkę

Dziś na ogromnym dawnym terenie miasta – którego zasięg można łatwo ustalić dzięki zachowanym w wielu miejscach pozostałościom późnorzymskich murów miejskich z basztami i bramami otaczających Posejdonię-Paestum – dominują pola uprawne i nieliczne zabudowania mieszkalne. Lecz w samym środku tego obszaru wyrastają z zielonej murawy trzy wielkie świątynie. To oprócz kilku podobnych budowli na Sycylii najlepiej zachowane świątynie wzniesione przez starożytnych Greków w całym basenie Morza Śródziemnego! Choć wiele innych budowli kwitnących niegdyś miast Wielkiej Grecji znikło niemal bez śladu, tutaj szczęśliwym zrządzeniem losu przetrwały. Świątynie stoją na terenie **parku archeologicznego** (Parco Archeologico di Paestum). Wszystkie powstały w surowym, prostym i nieco archaicznym porządku doryckim, różniącym się od klasycznego porządku doryckiego szerszymi kapitelami, sprawiającymi wrażenie zbyt dużych

Travelbook to Twój niezastąpiony towarzysz podróży. Wskaże Ci najważniejsze atrakcje, podpowie, czego szukać poza głównymi szlakami, i wprowadzi w świat miejscowych obyczajów. Znajdziesz w nim opisy najciekawszych regionów i miast, a sprawdzone informacje praktyczne umożliwią staranne zaplanowanie podróży.

Neapol i Kampania

Kampania, wraz ze swoją obrosłą mafijnymi konotacjami stolicą, to na mapie Włoch region szczególnie – tak odmienny od włoskiej północy, że zdaje się leżeć w innym kraju. Neapol, pełen dostojnych zabytków i znakomitych muzeów, ma sławę miasta dekadentckiego, o iście bałkańskim charakterze. Również otaczające go atrakcje mogą przyprawić o zawrót głowy – to tu znajdują się skarby kultury i przyrody o światowej renomie – antyczne Pompeje, Pałac Królewski w Casercie, Wezuwiusz, pełne atrakcji Pola Flegrejskie i skaliste Wybrzeże Amalfitańskie.

Niezliczone **zabytki**

Żywiotowa **kultura miejska**

Antyczne **wykopaliska**

Kolorowe **nadmorskie miasteczka**

Plaże i wulkany

ebook dostępny na:

ebookpoint

ISBN 978-83-289-1805-4

9

788328 918054

Cena: 42,90 zł

Bezdroża

Sprawdź najnowsze promocje:
 • <http://bezdroza.pl/promocje>
 Przewodniki najchętniej czytane:
 • <http://bezdroza.pl/bestsellery>
 Zamów informator podróżniczy:
 • <http://bezdroza.pl/newsletter>

Księgarnia internetowa:
bezdroza.pl

PROGRAM PARTNERSKI

— GRUPY HELION —

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA
Helion